
Gør noget!

Materielle	Tid	Alder
B11	2x45 min	13-15

Nøgleord: Ligebehandling, LGBT, mobning, normer, skolemiljø

Indhold

En YouTube-video og et rollespil om homofobisk mobning i skolen, hvor eleverne forestiller sig forskellige reaktioner og udfald og reflekterer over mobning og negative stereotyper som drivkræfterne bag diskrimination samt deres egen reaktioner på mobning.

Formål

- At myndiggøre eleverne ved at styrke deres evne til at analysere, reflektere over og handle i forhold til forudfattede holdninger og diskrimination, herunder at respektere andre menneskers valg og erkende de positive aspekter ved at bryde med negative normer og stigma

Fag

Dansk, klassens time, drama

Trinmål efter 9. klasse

Dansk

- udtrykke fantasi, følelser, tanker, erfaringer og viden i en sammenhængende og disponeret form
- karakterisere sproget og bruge det bevidst til kommunikation, argumentation, problemløsning og formidling af viden
- fortolke, vurdere og perspektivere tekster og andre udtryksformer ud fra såvel umiddelbar oplevelse som analytisk forståelse
- vurdere og perspektivere værdier og værdiforestillinger i andres udsagn samt i tekster og andre udtryksformer

Tidsforbrug

2 x 45 minutter

Materialer

- En projektor og en internetforbindelse til YouTube-filmen http://www.youtube.com/watch?v=lrJxgvalFxM&feature=player_embedded
- Tavle/whiteboard/smartboard
- Et klasselokale med plads nok til at bevæge sig rundt

Vejledning

1. Læs "vær opmærksom på", inden du går i gang med øvelsen.

2. Se videoen

Fortæl eleverne, at I skal arbejde med, hvordan man forhindrer homofobisk mobning i stedet for at være passiv tilskuer på skolen. I vil benytte jer af rollespil, og I skal også se en video om emnet. I starter med at se en video på YouTube: "Stand Up! – Don't Stand for Homophobic Bullying"; en irsk video om, hvordan man siger fra over for homofobisk mobning.

3. Gennemgå handlingen for at sikre, at alle i klassen har samme opfattelse af den. Du kan bede eleverne om at genfortælle handlingen på skift. De skal kunne identificere, hvem der er:

- Mobberen
- Den passive tilskuer
- Den, der bliver mobbet
- Forsvareren

4. Lav en kort personkarakteristik af hovedpersonerne i videoen sammen med klassen

- De to drenge, som er forelskede i hinanden (dem, der bliver mobbet)
- De drenge, der følger efter lederen (tilskuerne)
- Drengen med den røde jakke (mobberen)
- Den dreng, der rejser sig hen imod slutningen af videoen (forsvareren)

5. Diskuter filmen ved at stille spørgsmål som for eksempel:

- Hvorfor tror du, at drengene handler, som de gør?
- Hvilke normer eller forventninger til at være af henholdsvis han- eller hunkøn findes på skolen, og hvem bestemmer, hvem eller hvad der bliver betragtet som normal(t)?
- Forandrer forestillingen om normalitet sig i løbet af videoen? Hvordan?
- Hvordan påvirker forsvarerens handling de øvrige elever?
- Hvad ville der være sket, hvis resten af klassen ikke havde rejst sig?
- Er slutningen realistisk? Hvorfor/hvorfor ikke?

6. Rollespil

Giv eleverne 10-15 minutter til i grupper på mindst 5 elever at skrive deres eget manuskript til et rollespil – en meget kort scene om mobning, som ikke ender positivt. Understreg, at det skal handle om fiktive personer; ikke personer i klassen eller på skolen.

Følgende roller skal indgå:

- den/de mobbede
- den/de mobbende
- tilskuere

Forklar, inden de skriver, at de skal opføre scenen for resten af klassen, men at hvis der er nogen, der ikke vil spille med, behøver de ikke at gøre det.

Når manuskripterne er klar, får eleverne at vide, at de skal spille den samme scene to gange. Anden gang må de andre elever bryde ind og ændre handlingen, så der bliver en positiv slutning. Evt. kan du som lærer bestemme, hvem der skal skiftes ud med hvem, eller du kan bede nogen om at hoppe ind som forsvar. Oftest er det tilskuerne til mobning, der er mest interessante at udskifte, da de kan gøre en forskel. Når nogen gerne vil hoppe ind og overtage en af rollerne, siger eleven "stop!" og går ind. Scenen fortsætter, hvor den stoppede, men nu med en eller flere nye personer.

Efter rollespillet skal du sikre dig, at eleverne ikke forbliver i rollen som for eksempel 'potentielt mobber' eller 'potentielt offer'.

7. Rund aktiviteten af med at stille spørgsmål som for eksempel:

- Hvordan gik det at spille den anden version?
- Var personerne troværdige? Kunne det foregå sådan i virkeligheden?
- Hvis nogle af eleverne overtog en rolle ved at sige: "Stop!", hvad var da den pågældende elevs hensigt?
- Hvorfor er det nogle gange let og andre gange svært at sige fra over for mobning og diskrimination i dagligdagen?
- Er det lettere at sige fra over for mobning efter denne øvelse?
- Hvordan spiller forskellige normer og forventninger knyttet til eksempelvis køn, seksuel orientering, etnicitet, alder, religion eller tro en rolle i forbindelse med fordomme, der kunne føre til mobning og diskrimination?

Påpeg over for eleverne, at det at deltage eller vende det blinde øje til nedværdigende vittigheder og kommentarer kan blive opfattet langt hårdere, end det var ment, og at det kan resultere i mobbende eller diskriminerende situationer.

Vær opmærksom på

Vær forberedt på at styre og håndtere den proces, hvor eleverne vælger nogen til at spille "mobbeofret", således at udvælgelsen ikke kommer til at bygge på en elevs faktiske sårbarhed over for mobning i virkeligheden. Selvom du ikke opfatter enkelte elever som særligt sårbare eller udsat for mobning, skal du være opmærksom på, hvordan eleverne reagerer og forholder sig til hinanden, når rollerne skal fordeles. Hvis en elev f.eks. virker utilpas, kan du diskret gå ind og styre processen.

For at sikre, at denne øvelse ikke afstedkommer, at visse elever 'udlægges' som enten mobbere eller mobbeofre, er det vigtigt, at du som lærer virkelig får afrundet rollespillet ved at understrege, at når I er færdige med at gennemspille historien, bliver eleverne løst fra deres roller.

Tip til læreren

Glem ikke, hvad øvelsen handler om: Fokus for rollespillet er anti-mobning. Sørg for, at eleverne ikke bliver revet med af rollespillets æstetik, men forbliver koncentrerede om dynamikkerne i situationen. De skal ikke bruge tid på at finde rekvisitter og udklædning.

Anbefalinger

Det anbefales, at I arbejder med dette materiale, efter I har arbejdet med "Grundregler".

Der findes flere oplysninger om normer og heteronormativitet i "Heteronormen" som introduktion til denne øvelse. "Heteronormen" styrker elevernes bevidsthed om og refleksion over, hvad normer er, hvilke normer vi har i skolen, og hvorfor heteroseksualitet i modsætning til homoseksualitet ofte opfattes som 'normalt' og 'naturligt'. Eleverne bliver bedre i stand til at sætte spørgsmålstegn ved normer og analysere, hvordan og hvorfor visse mennesker oplever diskrimination, når de først er blevet opmærksomme på de normer og uskrevne regler, der vedrører køn og seksualitet.

Det vil skærpe elevernes analytiske færdigheder i forhold til dominerende forestillinger om køn og kønsidentitet, hvis de arbejder med øvelsen "Kønsroller" som introduktion til denne øvelse. Her reflekterer eleverne over deres egne kønsnormer samt de kønsnormer, der er indlejret i samfundet i form af bestemte forventninger til drenge og piger i forhold til udseende, adfærd, seksualitet og etnicitet.

Der findes flere oplysninger om diskrimination i skolen i "Brevet" – en casebaseret historie om en drengs dilemma med hensyn til at 'springe ud' som bøsse i klassen; herunder en øvelse om, hvordan eleverne kan forbedre skolemiljøet for unge lesbiske, bøsser og biseksuelle.

Kilder

BeLonG To har udarbejdet videoen: "Stand Up! – Don't Stand for Homophobic Bullying" (2011).

Dette materiale er endvidere inspireret af *Sæt spot på homofobi!*, Karen Ewers, Amnesty International Danmark, 2012.